

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä tammikuuta 2011

13/2011

(Suomen säädöskokoelman n:o 63/2011)

Tasavallan presidentin asetus

lasten oikeuksien käyttöä koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 21 päivänä tammikuuta 2011

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty oikeusministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Lasten oikeuksien käyttöä koskeva, Strasbourgissa 25 päivänä tammikuuta 1996 tehty eurooppalainen yleissopimus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011 niin kuin siitä on sovittu.

Eduskunta on hyväksynyt yleissopimuksen 21 päivänä syyskuuta 2010 ja tasavallan presidentti 29 päivänä lokakuuta 2010. Hyväksymiskirja on talletettu Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan 29 päivänä marraskuuta 2010.

2 §

Lasten oikeuksien käyttöä koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki (906/2010) tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

3 §

Suomi on hyväksymiskirjan tallettamisen yhteydessä antanut seuraavan selityksen:

Yleissopimuksen 1 artiklan 4 kappaleen mukaisiksi oikeusviranomaisessa käsiteltäviksi perheoikeudellisten asioiden ryhmiksi Suomi nimeää isyyden vahvistamista, lapseksiottamista ja huostaanoton tuomioistuinkäsittelyä koskevat oikeudelliset menettelyt.

4 §

Yleissopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

5 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

Helsingissä 21 päivänä tammikuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Astrid Thors*

**LASTEN OIKEUKSIEN KÄYTTÖÄ
KOSKEVA EUROOPPALAINEN
YLEISSOPIMUS**

Johdanto

Euroopan neuvoston jäsenvaltiot ja tämän asiakirjan muut allekirjoittajavaltiot, jotka

katsovat, että Euroopan neuvoston päämääränä on saavuttaa suurempi yhtenäisyys jäsentensä kesken,

ottavat huomioon Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen ja erityisesti sen 4 artiklan, jossa sopimusvaltioiden edellytetään ryhtyvän kaikkiin tarpeellisiin lainsäädännöllisiin, hallinnollisiin ja muihin toimiin mainitussa yleissopimuksessa tunnustettujen oikeuksien toteuttamiseksi,

panevat merkille parlamentaarisen edustajakokouksen suosituksen 1121 (1990) sisällön lapsen oikeuksista,

ovat vakuuttuneita siitä, että lasten oikeuksia ja etuja tulisi edistää ja tässä tarkoituksessa lapsilla tulisi olla tilaisuus käyttää oikeuksiaan erityisesti heitä koskevissa perheoikeudellisissa oikeudenkäynneissä,

tunnustavat, että lapsille tulisi antaa asianmukaista tietoa, jotta näitä oikeuksia ja etuja voitaisiin edistää ja että lasten näkemyksille tulisi antaa niille kuuluva painoarvo, ja

tunnustavat vanhempien merkityksen lasten oikeuksien ja etujen suojelijoina ja edistäjinä ja katsovat, että valtioiden tulisi tarpeen mukaan myös osallistua tähän suojeluun ja edistämiseen, mutta

katsovat kuitenkin, että ristiriitatilanteissa on toivottavaa, että perheet pyrkivät pääsemään sopimukseen ennen kuin asia tuodaan oikeuskäsittelyyn,

ovat sopineet seuraavasta:

**EUROPEAN CONVENTION ON THE
EXERCISE OF CHILDREN'S RIGHTS**

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members;

Having regard to the United Nations Convention on the rights of the child and in particular Article 4 which requires States Parties to undertake all appropriate legislative, administrative and other measures for the implementation of the rights recognised in the said Convention;

Noting the contents of Recommendation 1121 (1990) of the Parliamentary Assembly on the rights of the child;

Convinced that the rights and best interests of children should be promoted and to that end children should have the opportunity to exercise their rights, in particular in family proceedings affecting them;

Recognising that children should be provided with relevant information to enable such rights and best interests to be promoted and that due weight should be given to the views of children;

Recognising the importance of the parental role in protecting and promoting the rights and best interests of children and considering that, where necessary, States should also engage in such protection and promotion;

Considering, however, that in the event of conflict it is desirable for families to try to reach agreement before bringing the matter before a judicial authority,

Have agreed as follows:

I LUKU

CHAPTER I

Yleissopimuksen soveltamisala ja tarkoitus sekä määritelmät**Scope and object of the Convention and definitions**

1 artikla

Article 1

*Yleissopimuksen soveltamisala ja tarkoitus**Scope and object of the Convention*

1 Tätä yleissopimusta sovelletaan alle 18-vuotiaisiin lapsiin.

1 This Convention shall apply to children who have not reached the age of 18 years.

2 Tämän yleissopimuksen tavoitteena on lasten etujen mukaisesti edistää heidän oikeuksiaan, turvata heille menettelyllisiä oikeuksia ja helpottaa näiden oikeuksien käyttöä varmistamalla, että lapset saavat joko itse tai toisten henkilöiden tai toimielinten kautta tietoja ja että he saavat osallistua oikeusviranomaisessa heitä koskevien asioiden käsittelyyn.

2 The object of the present Convention is, in the best interests of children, to promote their rights, to grant them procedural rights and to facilitate the exercise of these rights by ensuring that children are, themselves or through other persons or bodies, informed and allowed to participate in proceedings affecting them before a judicial authority.

3 Tässä yleissopimuksessa lapsia koskevien asioiden käsittelyä oikeusviranomaisessa ovat perheeseen liittyvät, erityisesti vanhempainvastuun toteuttamista, kuten lasten asumista ja tapaamisoikeutta koskevat oikeudenkäynnit.

3 For the purposes of this Convention proceedings before a judicial authority affecting children are family proceedings, in particular those involving the exercise of parental responsibilities such as residence and access to children.

4 Allekirjoittaessaan tai tallettaessaan ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa kunkin valtion tulee nimetä Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetussa selityksessä vähintään kolme oikeusviranomaisessa käsiteltävää perheoikeudellisten asioiden ryhmää, joihin tätä yleissopimusta sovelletaan.

4 Every State shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, specify at least three categories of family cases before a judicial authority to which this Convention is to apply.

5 Kukin sopimuspuoli voi uudella selityksellä nimetä muita perheoikeudellisten asioiden ryhmiä, joihin tätä yleissopimusta tulee soveltaa tai antaa tietoja 5 artiklan, 9 artiklan 2 kappaleen, 10 artiklan 2 kappaleen ja 11 artiklan soveltamisesta.

5 Any Party may, by further declaration, specify additional categories of family cases to which this Convention is to apply or provide information concerning the application of Article 5, paragraph 2 of Article 9, paragraph 2 of Article 10 and Article 11.

6 Mikään tässä yleissopimuksessa ei estä sopimuspuolia soveltamasta sääntöjä, jotka ovat lasten oikeuksien käytön ja edistämisen kannalta edullisempia.

6 Nothing in this Convention shall prevent Parties from applying rules more favourable to the promotion and the exercise of children's rights.

2 artikla

Article 2

*Määritelmät**Definitions*

Tässä yleissopimuksessa:
a "oikeusviranomaisella" tarkoitetaan tuo-

For the purposes of this Convention:
a the term "judicial authority" means a

mioistuinta tai hallinnollista viranomaista, jolla on vastaavat valtuudet,

b "vanhempainvastuunkantaja" tarkoittaa lapsen vanhempia ja muita henkilöitä tai toimielimiä, joilla on oikeus huolehtia joistakin tai kaikista vanhemmille kuuluvista velvollisuuksista,

c "edustaja" tarkoittaa henkilöä kuten lakimiestä tai toimielintä, joka on nimetty toimimaan oikeusviranomaisessa lapsen puolesta,

d "asianmukaiset tiedot" tarkoittaa tietoja, jotka ovat lapsen ikään ja arviointikykyyn nähden sopivia ja joita annetaan lapselle, jotta tämä kykenisi käyttämään oikeuksiaan täysimääräisesti, ellei tällaisten tietojen antaminen ole ristiriidassa lapsen hyvinvoinnin kanssa.

court or an administrative authority having equivalent powers;

b the term "holders of parental responsibilities" means parents and other persons or bodies entitled to exercise some or all parental responsibilities;

c the term "representative" means a person, such as a lawyer, or a body appointed to act before a judicial authority on behalf of a child;

d the term "relevant information" means information which is appropriate to the age and understanding of the child, and which will be given to enable the child to exercise his or her rights fully unless the provision of such information were contrary to the welfare of the child.

II LUKU

Lasten oikeuksien käyttämistä edistävät menettelytavat

A. Lapsen menettelylliset oikeudet

3 artikla

Oikeus saada tietoja ja ilmaista omat näkemyksensä oikeudenkäynnissä

Lapselle, jolla katsotaan kansallisen lain-säädännön nojalla olevan riittävä arviointikyky, tulee häntä koskevien oikeusviranomaisessa käsiteltävien asioiden yhteydessä turvata seuraavat oikeudet ja hänellä tulee olla oikeus pyytää näitä oikeuksia:

a oikeus saada kaikki asiaan liittyvät tiedot,

b oikeus tulla kuulluksi ja ilmaista omat näkemyksensä,

c oikeus saada tieto näiden näkemysten noudattamisesta mahdollisesti aiheutuvista seurauksista ja minkä tahansa päätöksen mahdollisista seurauksista.

CHAPTER II

Procedural measures to promote the exercise of children's rights

A. Procedural rights of a child

Article 3

Right to be informed and to express his or her views in proceedings

A child considered by internal law as having sufficient understanding, in the case of proceedings before a judicial authority affecting him or her, shall be granted, and shall be entitled to request, the following rights:

a to receive all relevant information;

b to be consulted and express his or her views;

c to be informed of the possible consequences of compliance with these views and the possible consequences of any decision.

4 artikla

Oikeus pyytää erityisedustajan määräämistä

1 Ellei 9 artiklasta muuta johdu, lapsella tulee olla oikeus pyytää joko itse tai toisten henkilöiden tai toimielinten välityksellä erityisedustajaa itseään koskevien asioiden oikeuskäsittelyyn, milloin kansallinen laki estää vanhempainvastuunkantajia edustamasta lasta vanhempien ja lapsen eturistiriitojen vuoksi.

2 Valtiot voivat rajoittaa 1 kappaleen oikeuden lapsiin, joilla kansallisen lainsäädännön mukaan katsotaan olevan riittävä arviointikyky.

Article 4

Right to apply for the appointment of a special representative

1 Subject to Article 9, the child shall have the right to apply, in person or through other persons or bodies, for a special representative in proceedings before a judicial authority affecting the child where internal law precludes the holders of parental responsibilities from representing the child as a result of a conflict of interest with the latter.

2 States are free to limit the right in paragraph 1 to children who are considered by internal law to have sufficient understanding.

5 artikla

Muut mahdolliset menettelylliset oikeudet

Sopimuspuolten tulee harkita muiden menettelyllisten oikeuksien myöntämistä lapsille heitä koskevien oikeudenkäyntien yhteydessä, erityisesti:

a oikeus hakea avustajakseen valitsemaansa sopivaa henkilöä avustamaan omien näkemystensä ilmaisussa,

b oikeus hakea itse tai toisten henkilöiden tai toimielinten avulla erillisen edustajan, asianmukaisissa tapauksissa lakimiehen, määräämistä,

c oikeus nimittää oma edustajansa,

d oikeus käyttää joitakin tai kaikkia tällaisten oikeudenkäyntien osapuolten oikeuksia.

Article 5

Other possible procedural rights

Parties shall consider granting children additional procedural rights in relation to proceedings before a judicial authority affecting them, in particular:

a the right to apply to be assisted by an appropriate person of their choice in order to help them express their views;

b the right to apply themselves, or through other persons or bodies, for the appointment of a separate representative, in appropriate cases a lawyer;

c the right to appoint their own representative;

d the right to exercise some or all of the rights of parties to such proceedings.

B. Oikeusviranomaisten asema

6 artikla

Päätöksentekomenettely

Lasta koskevassa oikeudenkäynnissä oikeusviranomaisen tulee ennen päätöksentekoa:

a harkita, onko sillä käytettävissään riittävät tiedot päätöksentekoon lapsen etujen mukaisesti ja tarpeen mukaan hankkia lisätietoja erityisesti vanhempainvastuunkantajilta;

B. Role of judicial authorities

Article 6

Decision-making process

In proceedings affecting a child, the judicial authority, before taking a decision, shall:

a consider whether it has sufficient information at its disposal in order to take a decision in the best interests of the child and, where necessary, it shall obtain further in-

b silloin kun lapsella katsotaan kansallisen lainsäädännön mukaan olevan riittävä arviointikyky:

- varmistaa, että lapsi on saanut kaikki asiaan liittyvät tiedot,
- henkilökohtaisesti kuulla lasta asianmukaisissa tapauksissa, tarvittaessa yksityisesti, joko itse tai joidenkin henkilöiden tai toimielinten kautta lapsen arviointikyvyllä sopivalla tavalla, ellei tämä ole ilmeisessä ristiriidassa lapsen etujen kanssa,
- antaa lapsen ilmaista omat näkemyksensä;

c antaa asianmukainen painoarvo lapsen ilmaisemille näkemyksille.

formation, in particular from the holders of parental responsibilities;

b in a case where the child is considered by internal law as having sufficient understanding:

- ensure that the child has received all relevant information;
- consult the child in person in appropriate cases, if necessary privately, itself or through other persons or bodies, in a manner appropriate to his or her understanding, unless this would be manifestly contrary to the best interests of the child;
- allow the child to express his or her views;

c give due weight to the views expressed by the child.

7 artikla

Velvollisuus toimia nopeasti

Lasta koskevassa oikeudenkäynnissä oikeusviranomaisen tulee toimia nopeasti tarpeettomien viiveiden välttämiseksi ja käytettävissä tulee olla menettelytavat, jotka takaavat oikeusviranomaisen päätösten nopean toimeenpanon. Kiireellisissä tapauksissa oikeusviranomaisella tulee olla oikeus, milloin taroituksenmukaista, tehdä päätöksiä, jotka voidaan saattaa välittömästi voimaan.

8 artikla

Toimiminen omasta aloitteesta

Lasta koskevassa oikeudenkäynnissä oikeusviranomaisella tulee olla valta toimia omasta aloitteestaan kansallisen lain määrittelemissä tapauksissa, milloin lapsen hyvinvointi on vakavassa vaarassa.

9 artikla

Edustajan määrääminen

1 Lasta koskevissa oikeudenkäynneissä, joissa kansallisen lainsäädännön mukaan vanhempainvastuunkantajat ovat estyneitä edus-

Article 7

Duty to act speedily

In proceedings affecting a child the judicial authority shall act speedily to avoid any unnecessary delay and procedures shall be available to ensure that its decisions are rapidly enforced. In urgent cases the judicial authority shall have the power, where appropriate, to take decisions which are immediately enforceable.

Article 8

Acting on own motion

In proceedings affecting a child the judicial authority shall have the power to act on its own motion in cases determined by internal law where the welfare of a child is in serious danger.

Article 9

Appointment of a representative

1 In proceedings affecting a child where, by internal law, the holders of parental responsibilities are precluded from represent-

tamaan lasta heidän ja lapsen välisten eturisti-riitojen vuoksi, oikeusviranomaisella tulee olla valta määrätä erityisedustaja lapselle tällaiseen oikeudenkäyntiin.

2 Sopimuspuolten tulee harkita järjestelyjä, joiden avulla lasta koskevilla oikeudenkäynneissä oikeusviranomaisella on valta määrätä lapselle erillinen edustaja, sopivissa tapauksissa lakimies, edustamaan lasta.

C. Edustajien asema

10 artikla

1 Lasta koskevilla oikeudenkäynneissä edustajan tulee, jollei tämä ole ilmeisessä riskitilassa lapsen etujen kanssa:

a antaa lapselle kaikki asiaan liittyvät tiedot, mikäli hänellä katsotaan kansallisen lainsäädännön mukaan olevan riittävä arviointikyky,

b esittää lapselle selvityksiä, mikäli lapsella katsotaan kansallisen lainsäädännön mukaan olevan riittävä arviointikyky, koskien hänen näkemystensä noudattamisesta aiheutuvia mahdollisia seurauksia ja edustajan toimien mahdollisia seurauksia,

c määrittellä lapsen näkökannat ja esittää ne oikeusviranomaiselle.

2 Sopimuspuolten tulee harkita 1 kappaleen määräysten laajentamista koskemaan vanhempainvastuunkantajia.

D. Tiettyjen määräysten laajentaminen

11 artikla

Sopimuspuolten tulee harkita 3, 4 ja 9 artiklojen määräysten laajentamista lasta koskeviin menettelyihin muissa toimielimissä ja lapsia koskeviin asioihin, jotka eivät ole oikeuskäsittelyn kohteena.

E. Kansalliset toimielimet

12 artikla

1 Sopimuspuolten tulee kannustaa lasten oikeuksien edistämistä ja käyttöä toimielinten välityksellä, joilla on muun muassa 2 kappale

ing the child as a result of a conflict of interest between them and the child, the judicial authority shall have the power to appoint a special representative for the child in those proceedings.

2 Parties shall consider providing that, in proceedings affecting a child, the judicial authority shall have the power to appoint a separate representative, in appropriate cases a lawyer, to represent the child.

C. Role of representatives

Article 10

1 In the case of proceedings before a judicial authority affecting a child the representative shall, unless this would be manifestly contrary to the best interests of the child:

a provide all relevant information to the child, if the child is considered by internal law as having sufficient understanding;

b provide explanations to the child if the child is considered by internal law as having sufficient understanding, concerning the possible consequences of compliance with his or her views and the possible consequences of any action by the representative;

c determine the views of the child and present these views to the judicial authority.

2 Parties shall consider extending the provisions of paragraph 1 to the holders of parental responsibilities.

D. Extension of certain provisions

Article 11

Parties shall consider extending the provisions of Articles 3, 4 and 9 to proceedings affecting children before other bodies and to matters affecting children which are not the subject of proceedings.

E. National bodies

Article 12

1 Parties shall encourage, through bodies which perform, *inter alia*, the functions set out in paragraph 2, the promotion and the ex-

leessa esitettyjä tehtäviä.

2 Tehtäviin kuuluu:

a tehdä ehdotuksia lasten oikeuksien käyttöön liittyvän lainsäädännön kehittämiseksi,
b antaa lausuntoja lasten oikeuksien käyttöön liittyvistä lakiehdotuksista,

c antaa lasten oikeuksien käyttöön liittyvää yleistietoa tiedotusvälineille, yleisölle ja henkilöille ja toimielimille, jotka käsittelevät lapsia koskevia kysymyksiä,

d ottaa selvää lasten näkemyksistä ja antaa heille asiaan kuuluvaa tietoa.

ercise of children's rights.

2 The functions are as follows:

a to make proposals to strengthen the law relating to the exercise of children's rights;
b to give opinions concerning draft legislation relating to the exercise of children's rights;

c to provide general information concerning the exercise of children's rights to the media, the public and persons and bodies dealing with questions relating to children;

d to seek the views of children and provide them with relevant information.

F. Muut asiat

13 artikla

Sovittelu tai muut riidanratkaisumenettelyt

Riitojen estämiseksi tai ratkaisemiseksi tai lasta koskevien oikeudenkäyntien välttämiseksi sopimuspuolten tulee suosia sovittelua tai muita riidanratkaisumenettelyjä ja niiden käyttöä sovintoon pääsemiseksi sopimuspuolten määrittelemissä sopivissa tapauksissa.

14 artikla

Oikeudellinen apu ja neuvonta

Milloin kansallisessa lainsäädännössä säädetään lapsen edustamiseen liittyvästä oikeudellisesta avusta tai neuvonnasta lapsia koskevissa oikeudenkäynneissä, tällaisia säädöksiä tulee soveltaa 4 ja 9 artiklojen kattamiin asioihin.

15 artikla

Suhteet muihin kansainvälisiin sopimuksiin

Tämä yleissopimus ei rajoita minkään muun sellaisen kansainvälisen sopimuksen soveltamista, jossa käsitellään lasten ja perheiden suojelun yhteydessä esiin tulevia eri-

F. Other matters

Article 13

Mediation or other processes to resolve disputes

In order to prevent or resolve disputes or to avoid proceedings before a judicial authority affecting children, Parties shall encourage the provision of mediation or other processes to resolve disputes and the use of such processes to reach agreement in appropriate cases to be determined by Parties.

Article 14

Legal aid and advice

Where internal law provides for legal aid or advice for the representation of children in proceedings before a judicial authority affecting them, such provisions shall apply in relation to the matters covered by Articles 4 and 9.

Article 15

Relations with other international instruments

This Convention shall not restrict the application of any other international instrument which deals with specific issues arising in the context of the protection of children

tyiskysymyksiä, jonka sopimuspuoli tämän yleissopimuksen sopimuspuoli on tai tulee olemaan.

and families, and to which a Party to this Convention is, or becomes, a Party.

III LUKU

Pysyvä komitea

16 artikla

Pysyvän komitean perustaminen ja tehtävät

1 Tätä yleissopimusta varten perustetaan pysyvä komitea.

2 Pysyvän komitean tulee tarkastella tähän yleissopimukseen liittyviä ongelmia. Se voi erityisesti:

a tarkastella kaikkia asiaan liittyviä kysymyksiä, jotka liittyvät yleissopimuksen tulkintaan tai täytäntöönpanoon. Pysyvän komitean yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevat johtopäätökset voidaan esittää suosituksina; suositukset tulee hyväksyä kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä,

b ehdottaa muutoksia yleissopimukseen ja tutkia 20 artiklan mukaisesti ehdotettuja muutoksia,

c antaa neuvoja ja apua sellaisille kansallisille toimielimille, joilla on 12 artiklan 2 kappaleessa esitettyjä tehtäviä ja edistää niiden välistä kansainvälistä yhteistyötä.

17 artikla

Kokoonpano

1 Jokaisella sopimuspuolella voi olla pysyvässä komiteassa yksi tai useampi edustaja. Jokaisella sopimuspuolella on yksi ääni.

2 Jokaisella 21 artiklassa mainitulla valtiolla, joka ei ole tämän yleissopimuksen sopimuspuoli, voi olla tarkkailija pysyvässä komiteassa. Sama koskee kaikkia muita valtioita tai Euroopan yhteisöä sen jälkeen, kun ne on kutsuttu liittymään yleissopimukseen 22 artiklan määräysten mukaisesti.

3 Jollei sopimuspuoli ole vähintään yhtä kuukautta ennen kokousta ilmoittanut pääsih-

CHAPTER III

Standing Committee

Article 16

Establishment and functions of the Standing Committee

1 A Standing Committee is set up for the purposes of this Convention.

2 The Standing Committee shall keep under review problems relating to this Convention. It may, in particular:

a consider any relevant questions concerning the interpretation or implementation of the Convention. The Standing Committee's conclusions concerning the implementation of the Convention may take the form of a recommendation; recommendations shall be adopted by a three-quarters majority of the votes cast;

b propose amendments to the Convention and examine those proposed in accordance with Article 20;

c provide advice and assistance to the national bodies having the functions under paragraph 2 of Article 12 and promote international co-operation between them.

Article 17

Composition

1 Each Party may be represented on the Standing Committee by one or more delegates. Each Party shall have one vote.

2 Any State referred to in Article 21, which is not a Party to this Convention, may be represented in the Standing Committee by an observer. The same applies to any other State or to the European Community after having been invited to accede to the Convention in accordance with the provisions of Article 22.

3 Unless a Party has informed the Secretary General of its objection, at least one month

teerille vastalauseestaan, pysyvä komitea voi kutsua seuraavat tarkkailijoina osallistumaan kaikkiin sen kokouksiin tai yhteen kokoukseen tai osaan kokousta:

- minkä tahansa valtion, johon ei viitata edellä 2 kappaleessa,
- Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien komitean,
- Euroopan yhteisön,
- minkä tahansa kansainvälisen hallitusten välisen toimielimen,
- minkä tahansa kansainvälisen yksityisen toimielimen, jolla on yksi tai useampia 12 artiklan 2 kappaleessa mainittuja tehtäviä,
- minkä tahansa kansallisen, julkisen tai yksityisen toimielimen, jolla on yksi tai useampi 12 artiklan 2 kappaleessa mainituista tehtävistä.

4 Pysyvä komitea voi vaihtaa tietoja sellaisten järjestöjen kanssa, jotka käsittelevät lasten oikeuksien käyttöä.

before the meeting, the Standing Committee may invite the following to attend as observers at all its meetings or at one meeting or part of a meeting:

- any State not referred to in paragraph 2 above;
- the United Nations Committee on the Rights of the Child;
- the European Community;
- any international governmental body;
- any international non-governmental body with one or more functions mentioned under paragraph 2 of Article 12;
- any national governmental or non governmental body with one or more functions mentioned under paragraph 2 of Article 12.

4 The Standing Committee may exchange information with relevant organisations dealing with the exercise of children's rights.

18 artikla

Kokoukset

1 Kun kolme vuotta on kulunut tämän yleissopimuksen voimaantulopäivämäärästä luki-en, ja Euroopan neuvoston pääsihteerin aloitteesta milloin tahansa tämän päivämäärän jälkeen, pääsihteeri kutsuu pysyvän komitean koolle.

2 Pysyvä komitea voi tehdä päätöksiä vain jos vähintään puolet sopimuspuolista on läsnä.

3 Jollei 16 ja 20 artiklasta muuta johdu, pysyvä komitea tekee päätökset läsnä olevien jäsenten enemmistöllä.

4 Jollei tämän yleissopimuksen määräyksistä muuta johdu, pysyvä komitea laatii itse omat menettelytapasääntönsä ja kaikkien tähän yleissopimukseen kuuluvien tehtävien suorittamiseksi mahdollisesti asettamiensa työryhmien menettelytapasäännöt.

Article 18

Meetings

1 At the end of the third year following the date of entry into force of this Convention and, on his or her own initiative, at any time after this date, the Secretary General of the Council of Europe shall invite the Standing Committee to meet.

2 Decisions may only be taken in the Standing Committee if at least one-half of the Parties are present.

3 Subject to Articles 16 and 20 the decisions of the Standing Committee shall be taken by a majority of the members present.

4 Subject to the provisions of this Convention the Standing Committee shall draw up its own rules of procedure and the rules of procedure of any working party it may set up to carry out all appropriate tasks under the Convention.

19 artikla

Pysyvän komitean raportit

Jokaisen kokouksensa jälkeen pysyvä ko-

Article 19

Reports of the Standing Committee

After each meeting, the Standing Commit-

mitea toimittaa sopimuspuolille ja Euroopan neuvoston ministerikomitealle raportin keskusteluistaan ja kaikista tekemistään päätöksistä.

tee shall forward to the Parties and the Committee of Ministers of the Council of Europe a report on its discussions and any decisions taken.

IV LUKU

Muutokset yleissopimukseen

20 artikla

1 Sopimuspuolen tai pysyvän komitean ehdottamista muutoksista tämän yleissopimuksen artikloihin tulee ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille ja tämän tulee toimittaa tiedot niistä vähintään kaksi kuukautta ennen pysyvän komitean seuraavaa kokousta Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, kaikille allekirjoittajille, kaikille sopimuspuolille, kaikille valtioille, joita on pyydetty allekirjoittamaan tämä yleissopimus 21 artiklan määräysten mukaisesti ja kaikille sellaisille valtioille tai Euroopan yhteisölle, joita on pyydetty liittymään siihen 22 artiklan määräysten mukaisesti.

2 Pysyvä komitea tutkii edellä olevan kapaleen määräysten mukaisesti ehdotetut muutokset ja alistaa kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä hyväksytyt tekstit ministerikomitealle hyväksyttäväksi. Hyväksymisen jälkeen teksti toimitetaan sopimuspuolten hyväksyttäväksi.

3 Muutos tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa yhden kuukauden kuluttua päivästä, jolloin kaikki sopimuspuolet ovat ilmoittaneet pääsihteerille, että ne ovat hyväksyneet muutoksen.

V LUKU

Loppumääräykset

21 artikla

Allekirjoittaminen, ratifiointi ja voimaantulo

1 Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten Euroopan neuvoston jäsenvaltioille ja niille ulkopuolisille valtioille, jotka ovat osallistuneet sen laatimiseen.

CHAPTER IV

Amendments to the Convention

Article 20

1 Any amendment to the articles of this Convention proposed by a Party or the Standing Committee shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her, at least two months before the next meeting of the Standing Committee, to the member States of the Council of Europe, any signatory, any Party, any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 21 and any State or the European Community invited to accede to it in accordance with the provisions of Article 22.

2 Any amendment proposed in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be examined by the Standing Committee which shall submit the text adopted by a three-quarters majority of the votes cast to the Committee of Ministers for approval. After its approval, this text shall be forwarded to the Parties for acceptance.

3 Any amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

CHAPTER V

Final clauses

Article 21

Signature, ratification and entry into force

1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the non member States which have participated in its elaboration.

2 Tämä yleissopimus on ratifioitava tai hyväksyttävä. Ratifiointi- tai hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

3 Tämä yleissopimus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluttua päivästä, jolloin kolme valtiota, joista ainakin kaksi on Euroopan neuvoston jäsenvaltiota, on ilmaissut suostumuksensa noudattaa yleissopimusta edellä olevan kappaleen määräysten mukaisesti.

4 Allekirjoittajan osalta, joka myöhemmin ilmaisee suostumuksensa noudattaa yleissopimusta, sopimus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluttua päivästä, jolloin sen ratifioimis- tai hyväksymiskirjat on talletettu.

2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three States, including at least two member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

4 In respect of any signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

22 artikla

Ulkopuoliset valtiot ja Euroopan yhteisö

1 Tämän yleissopimuksen tultua voimaan Euroopan neuvoston ministerikomitea voi, joko omasta aloitteestaan tai pysyvän komitean ehdotuksesta ja neuvoteltuaan sopimuspuolten kanssa, pyytää Euroopan neuvoston ulkopuolista valtiota, joka ei ole osallistunut yleissopimuksen laadintaan, sekä Euroopan yhteisöä, liittymään tähän yleissopimukseen Euroopan neuvoston perustamissopimuksen 20 artiklan d kohdassa esitetyllä enemmistöpäätöksellä ja niiden sopimusvaltioiden edustajien yksimielisellä päätöksellä, jotka ovat oikeutettuja istumaan ministerikomiteassa.

2 Jokaisen liittyvän valtion tai Euroopan yhteisön osalta yleissopimus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluttua päivästä, jolloin sen liittymiskirjat on talletettu Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

Article 22

Non member States and the European Community

1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, on its own initiative or following a proposal from the Standing Committee and after consultation of the Parties, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, as well as the European Community to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20, subparagraph d of the Statute of the Council of Europe, and by the unanimous vote of the representatives of the contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

2 In respect of any acceding State or the European Community, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

23 artikla

Alueellinen soveltaminen

1 Valtio voi allekirjoittaessaan tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa määrittellä alueen tai alueet, joissa tätä yleissopimusta sovelletaan.

2 Sopimuspuoli voi milloin tahansa myöhemmin Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla selityksellä laajentaa tämän yleissopimuksen soveltamisen jollekin muulle alueelle, joka täsmennetään selityksessä ja jonka kansainvälisistä suhteista se on vastuussa tai jonka puolesta sillä on valtuudet tehdä sitoumuksia. Sellaisen alueen osalta yleissopimus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluttua päivästä, jolloin pääsihteerin on vastaanottanut tällaisen selityksen.

3 Kahden edellä olevan kappaleen nojalla tehdyt selitykset voidaan kyseisessä selityksessä määritellyn alueen osalta sanoa irti pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella. Irtisanominen tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluttua päivästä, jolloin pääsihteerin on vastaanottanut tällaisen ilmoituksen.

24 artikla

Varaumat

Yleissopimukseen ei saa tehdä varaumia.

25 artikla

Irtisanominen

1 Sopimuspuoli voi milloin tahansa irtisanoa tämän yleissopimuksen Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella.

2 Irtisanominen tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluttua päivästä, jolloin

Article 23

Territorial application

1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 24

Reservations

No reservation may be made to the Convention.

Article 25

Denunciation

1 Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after

pääsihteeri on vastaanottanut ilmoituksen.

the date of receipt of notification by the Secretary General.

26 artikla

Article 26

Ilmoitukset

Notifications

Euroopan neuvoston pääsihteeri ilmoittaa Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, kaikille allekirjoittajille, kaikille sopimuspuolille ja kaikille muille valtioille tai Euroopan yhteisölle, jota on pyydetty liittymään tähän yleissopimukseen:

- a allekirjoittamisista,
- b ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjojen tallettamisista,
- c tämän yleissopimuksen 21 tai 22 artiklan mukaisista voimaantulopäivistä,
- d 20 artiklan mukaisesti hyväksytyistä muutoksista ja päivästä, jolloin tällainen muutos tulee voimaan,
- e 1 ja 23 artiklojen määräysten nojalla tehdyistä selityksistä,
- f 25 artiklan määräysten mukaisesti tehdyistä irtisanomisista,
- g muista toimista, ilmoituksista tai tiedonannoista, jotka liittyvät tähän yleissopimukseen.

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council, any signatory, any Party and any other State or the European Community which has been invited to accede to this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 21 or 22;
- d any amendment adopted in accordance with Article 20 and the date on which such an amendment enters into force;
- e any declaration made under the provisions of Articles 1 and 23;
- f any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 25;
- g any other act, notification or communication relating to this Convention.

Tämän vakuudeksi alla mainitut ovat asianmukaisesti valtuutettuina allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Tehty Strasbourgissa 25 päivänä tammikuuta 1996 yhtenä englannin- ja ranskankielisenä kappaleena, jonka molempien tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset ja joka talletetaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteeri toimittaa oikeaksi todistetut jäljennökset kaikille Euroopan neuvoston jäsenvaltioille, ulkopuolisille valtioille, jotka ovat osallistuneet tämän yleissopimuksen laatimiseen, Euroopan yhteisölle ja kaikille valtioille, joita on pyydetty liittymään tähän yleissopimukseen.

Done at Strasbourg, the 25th January 1996, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.